

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois.
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XIX

Kaina 3c

Chicago, Ill., Antradienis, Gruodis-December 27 d., 1932

No. 304

54 angliakasiai žuvo Illinois kasykloje

Eksplozija juos uždare pilnoj gaso kasykloj 625 pėdų gilumoje. 12 lavonų jau išimta iš Moveaqua kasyklos

Moweaqua, Ill., gr. 26. — Šis miestelis turėjo baisias Kalėdas, eksplozijai Moweaqua kooperatyvė kasykloj uždarius 54 angliakasiaus 625 pėdų po žeme gilumoje.

Eksplozija ištiko šeštadienio rytė, vos pradėjus angliakasiams dirbti. Gelbėtojai nusiėmė į kasyklą, rado didžiųjų šaftų užverstą akmenų, taip kad jokių būdu negalima buvo prieiti prie kasykloj uždarytų angliakasių. Pirmieji gelbėtojai ištraukti be sąmonės, nes kasykla buvo pilna gasu. Manoma todėl, kad ir visi kasykloj uždaryti angliakasiai yra žuvę nuo gasu.

Vėliau gelbėtojai su gaso kaukėmis ir pumpuojant orą įsileidę į kasyklą ir pirmiausia stvėrėsi už darbo atidaryti kelią. Bekasant akmenis, rasta 15 lavonų, kurių 12 jau tapo iškelta į viršų, o 3 dar pasilikę neiškelti, gasti vis dar trūkstant gelbėjimo darbų.

Visas miestelis yra paskendęs gilioj geduloj. Žuvusių šeimynos stovi prie kasyklos ir laukia kokių nors žinių iš gelbėtojų, nepažindant paskutinės kibirkštėlės vilties, kad gal kartais jų namiškiai ir yra išlikę gyvi. Didžioji gatvė pilna žmonių. Irgi visi gauda žinias iš nelaimės vietos. Šiapus visos miestelis tuščias. Net ir pamaldos dviejuose bažnyčiose liko atšauktos, kunigams nuėjus melstis prie kasyklos.

Pirmas išimtas iš kasyklos lavonas Andrew Potstick, vieno iš 16 vaikų Mike Potstick, kuris taip pat yra uždarytas kasykloje. Antras išimtas lavonas buvo David MacDonald, kurio du vyresnieji sunai taip pat pasilikę kasykloj, o du jaunesnieji sunai liko našlaičiais, nes ir jų motina yra mirusi.

Prie kasyklos papludusi ašarose vaikštinėja senutė Mrs. Mary Vavrick, kurios du sunai dviejų dukterų vyrai ir vienas anukas randasi užgriauti kasykloj.

Iėjimas į kasyklą yra Shelby paviete, bet pati pasykla nusidriekusi toli į Christian pavietą. Kaip manoma, nelaimė įvyko tuoj po to, kaip nusileido į kasyklą angliakasiai. Pirmoji partija jau buvo pasiekusi savo darbo vietą. O kita, toj vietoj kur požeminio geležinkelio bėgiai išsišakoja, laukė grįžtančio traukinėlio, kad nuvežtų juos į kitą kasyklos dalį. Belaukiant ir ištiko gaso eksplozija. Pirmieji lavonai rasti geležinkelio išsišakojimo vietoj ir visi jie buvo labai apdegę.

Chicago ir apilinkė federalis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Giedra ir gal biskį šilčiau. Saulė teka 7:17, leidžiasi 4:24.

Nors beveik nėra jokios vilties, kad ir kiti angliakasiai būtų išlikę gyvi, nes po eksplozijos visa kasykla prispildė nuodingų dujų. O oro vartuvai tapo eksplozijos sugadinti, ir dar iki šiol kaip reikiant neveikia. Tačiau vis dar gaivinama nors menkute viltis, kad gal ir pasisekė toliau į kasyklą nuėjusiam daliai angliakasių kaip nors užsidaryti nuo gasu ir iš kur nors gauti oro, taip kad gal kartais jie tebėra gyvi. Gelbėtojai dirba dieną ir naktį, kad pasidaryti kelią į kasyklą. Bet tokis darbas yra lėtas, kadangi yra įgriuvusios lubos, reikia išimti akmenis ir dėti naujas paspiras.

Kasykla priklauso tulan Glen Shafer, kuris ją buvo uždaręs kaip neapsimokančią. Tačiau jis pasiėmė vesti patys darbininkai, kooperatyviais pagrindais, ir pardavinėdami iškastas anglis savo apilinkėj, užsidirbdavo nors ir skurdę pragyvenimui.

Dar 27 lavonai išimti

Moweaqua, Ill., gr. 26. — Šiandien iš kasyklos tapo išimti dar 27 apdegę lavonai. Pirmiau išimta 12. Tokiu būdu jau yra išimta 39 lavonai.

Kasykloj pasilikę dar 15 gyvų ar jau mirusių žmonių. 10 jų yra šiaurinėj kasyklos daly, kur dabar siaučia gaisras. Todėl jie jau yra žuvę, ir nebėra mažiausios vilties, kad jie būtų gyvi. Todėl tą kasyklą dalį uždare, kad gelbėti 5 angliakasių, esančių pietinėj kasyklos daly, kurie kartais dar gali būti gyvi.

Indėnai išplėšė Brazilijos miestą

Imperatriz, Maranhao, Brazilijoj, gr. 26. — Atvykstantis iš Conceicao di Araguaya, 75 m. nuo čia, pabėgėliai sako, kad jų miestą užpuolė laukiniai Caiapos indėnai, nuožmiausia indėnų gentis, 7 baltuosius žmones nužudė, išvogė 9 vaikus ir išplėšė daug maisto, ginklų ir amunicijos. Indėnai yra apsiginklavę moderniais ginklais ir miestą tebevaldo, pabėgus vietos gyventojams. Ši valstija yra turtinga, bet gyvena dar puslaikiniu gyvenimu.

7 vaikai sudegė

Birmingham, Anglijoj, gr. 26. — 7 iš 8 bedarbio Luke Weir vaikų žuvo gaisre, kuris sunaikino jų dviejų kambarių namą. Vaikai miegojo viršutiniame aukšte, o kare sužeistas tėvas, jo žmona ir 4 mėn. kūdikis miegojo apatiniame aukšte. Jie irgi labai apdegę.

Buffalo, N. Y., gr. 26. — Po dviejų savaičių ligos pasimirė Norman E. Mack, laikraštininkas, per 32 metų buvęs demokratų nacionalis komitimanas ir vedęs paskutinę Wm. Jennings Bryan kampaniją.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879

(Acme-P. & A. Photo)

Japonijos kareiviai tranšėjoje kariauja prieš sukilusius Mandžurijoj chiniečius.

44 šalys atsižadėjo aukso pagrindo savo pinigams

Washington, gr. 26. — Iki šio laiko jau 33 šalys yra oficialiai pasitraukusios nuo aukso pagrindo savo pinigams. 11 gi šalių nors oficialiai ir neatšizadėjo aukso, bet praktiškai ir jos nebesilaiko aukso pagrindo.

Daugiausia šalių pasitraukė nuo aukso pagrindo kai Anglija pernai panaikino aukso pagrindą savo sterlingui.

Tokia padėtis labai kliudo tarptautinei prekybai, nes prekyba daugumoj vis dar remiasi Anglijos sterlingais, kuris dabar labai svyruoja. Todėl norima prikalbinti Angliją stabilizuoti savo pinigus ir sugrįžti prie aukso pagrindo, kad tarptautinė prekyba galėtų įeiti į normalesnes vėzes.

112 žmonių žuvo per šventes

Chicago. — Laikraščių surinktomis žiniomis, per Kalėdų šventę visose Jungt. Valstijose žuvo 112 žmonių, neskaitytose 54 žmonių žuvusių Illinois kasykloj.

Traukiniai užmušė 5 žmones, automobiliai 80, šautuvai 5, gaisruose žuvo 2 žmonės, prigėrė 8 žmonės, nuo kitų priežasčių mirė 10 žmonių, jų tarpe 6 žmonės nusinuodiję alkoholiu New Yorke.

99 plėšimai į 32 valandas

Chicago. — Kučių naktį ir Kalėdose, per 32 valandas, buvo papildyti 99 plėšimai. Plėšimuose dalyvavo viso 230 vyrų ir 3 moterys. Grobis buvo mažas.

Didelis gaisras Barcelonoj

Barcelona, Ispanijoj, gr. 26. — Gaisras El Siglo departamentinėj sankrovoj, svarbiausioj Barcelonoj, pridarė nuostolių už \$3,000,000 ir 1,500 darbininkų liko be darbo. 5 žmonės liko sužeisti.

Bankieriai prieš darbininkus

Madridas, Ispanijoj, gr. 26. — Šiandien įvyko visos šalies bankierių konferencija, sušaukta, kad užprotestuoti prieš naujus darbininkus apsaugojančius įstatymus, kuriuos bankieriai skaito per daug palankiais darbininkams.

Nužudė ir išmetė iš automobilio meraitę

Chicago. — 20 mylių nuo Chicago, ties Addison, Du Page paviete, ant Grand Ave. kelio, rasta išmesta ant kelio ir nušauta jauna mergaitė, kuri tuo tarpu tapo indentifikuota kaip Gertie Modrow, 19 m., gyvenusi Bellwood, bet pastaruoju laiku dirbusi Oak Park namuose už tarnaitę. Kaip išrodo, ji gengsterių buvo paimta "ant raido". Ji buvo nušauta trimis šūviais. Priežasties žmogžudystės nežinoma, nes ir apie nužudytąją veik visai nieko nežinoma.

Du kunigai, bevarydami "velnią", pasmaugė mergaitę

Linden, Tex., gr. 26. — Laike ceremonijų, kad "išvaryti velnią", du kunigai, broliai Paul ir Coy Oaks, pasmaugė 5 metų dalinai paraližuotą mergaitę, Clayton dukterį.

Abu kunigai čia lankėsi su pamokslais ir "stebuklingu" gydymu. Claytonai irgi pasikvietė kunigus išgydyti jų mergaitę, kuri delei vaikų paraližiaus kudiystėj, negalėjo vaikščioti ir buvo nebylė. Kunigai surado, kad ją yra "apsėdęs venias" ir ėmė tą "velnią" varyti lauk. Ir varė taip, iki mergaitę visai pasmaugė.

Abu kunigai prisipažino pasmaugę mergaitę ir tapo areštuoti ir laikomi kalėjime po didelę sargybą, nes apilinkėjų gyventojai ant jų kunigų yra labai įsirdę ir grumoją nulinčiamu.

Nusižudė 17 metų vaikas

New York, gr. 26. — John Phillips, 17 metų, dėl nežinomos priežasties, nusižudė iššokdamas per 17 aukšto langą iš savo tėvų apartamento. Tėvų tuo laiku nebuvo namie. Pirmiausia jis bandė nusitroskinti gasu, bet tarnaitė pajuto ir jį išgelbėjo. Tada jis šoko per langą.

Santiago, Čili, gr. 26. — Oficialiai paskelbta, kad Čili aukso laukuose dabar dirba 34,041 darbininkas, bet greitai laiku skaičius darbininkų bus padidintas iki 40,000.

Belleville, Ill., gr. 26. — Dvi jaunos moterys liko užmuštos, o trečia sužeista, automobilui užgavus tiltą.

Du jaunuoliai užmušė vienas tėvą, kitas brolių

Chicago. — Kučiose Chicagoje įvyko dvi žmogžudystės, kuriose ir prokurorai atsisako kaltinti užmušėjus ir rekomenduos juos paliuosuoti. Abi žmogžudystės papildė jaunuoliai, vienas užmušdamas savo tėvą, o kitas nušaudamas savo vyresnįjį brolių.

Donald Vernono Romer, Lang Tech. High School mokyns, 4537 Sheridan Rd., peiliu nužudė savo tėvą Carl Christ Romer, kailių sankrovos savininką. Tėvas atsisėdė degtinė, kurios prisigėręs ėmė mušti savo žmoną. Vaikas bandė motiną gelbėti, bet neįveikdamas tėvą ir jo grumojamas, pastvėrė peilį ir tėvą nudurė.

Kitoj vietoj, Chicago Ridge priemiesty, Herbert Polchow, 16 m., mokyns Blue Island High School, nušovė savo brolių Charles, 33 m., gindamas savo tėvą. Pas tėvą įvyko Kauch vakare pokylis, į kurį suvažiavo visa šeimyna. Charles atvažiavo girtas ir atsivežė šautuvą, kuriuo grumojosi išsaudyti 9 žmones. Neužilgo išėjęs lauk Herbert rado savo tėvą besigrumiantį su sunum Charles už šautuvą. Tada Herbert pastvėrė kitą mažą šautuvą ir savo brolių vietoj nušovė.

Abiejuose atsitikimuose prokurorai rekomenduos kaltinamuosius jaunuolius paliuosuoti, nes jų papildytos užmušėjystės yra pilnai pateisinamos.

Gaisrai

Svilonėlių km., Jonavos v., Kauno apskr. š. m. lapkričio mėn. 17 d. vakare sudegė Svilonėlių km. Zakarauskiėnės gyvenamas namas, tvartas ir daržinė. Visi trobesiai buvo po vienu stogu, tad trobas ir turta gelbėti nuo ugnies buvo labai sunku ir visas sudegė.

Barbaripolio vienk., Jonavos vals., Kauno apskr. lapkričio 21 d. vakare sudegė Barbaripolio vienk. savininko Nasvyčio daržinė su visais ukio padargais, javais, šiaudais ir t.t. Nuostolių padaryta nemaža. Gaisro priežastis nežinoma.

Atidarė skaityklą

Jurbarkas. — Vietos tautininkų organizacijos Čiurlio namuose atidarė bendrą skaityklą. Skaitykloje yra visi laikraščiai, radio ir bilijardas.

Gasas, elektra Chicagoj iki 160 nuoš. brangesni

Kur Cleveland už gasą moka \$1.10, tai Chicagoje apilinkė moka \$3.81

Chicago. — Homer J. Byrd, pirmininko pavieto tarybos komiteto sumažinimui visuomenės imonių aptarnavimo kainų, tyrimais, gasas, elektra ir telefonas Chicagoje kainuoja nuo 10 iki 160 nuoš. daugiau, negu kituose 50 didesnių Jungt. Valstijų miestų.

Chicago priemiesčiuose kainos gi yra 30 nuoš. augštesnės, negu pačioje Chicagoje.

Už 2,000 kubinių pėdų gaso Chicagoje reikia mokėti \$2.81, o priemiesčiuose \$3.81. Tuo tarpu Cleveland už tiek pat gaso moka \$1.10, Cincinnati — \$1.50, St. Louis \$1.60, Philadelphia — \$1.80.

Už elektrą, 100 kilowatto valandų Chicago moka \$4.20, o Chicago priemiesčiai — \$5.20. Tuo tarpu Cleveland už tiek elektros moka \$3.50, Baltimore — \$3.50, Memphis — \$3.36, Washington — \$3.85.

Pagrindinės telefono kainos Chicagoje yra irgi augštesnės, negu kituose miestuose, ypač brangus yra susisiektis telefonu su priemiesčiais.

Chicago apilinkės buriasi kovai su tokiomis augstomis kainomis. Jau gautas 50 miestelių pritarimas ir dar 40 miestelių bus įtraukta tūn kovon, kuri prasidės sausio mėn. Tą kovą taip pat remia Illinois Darbo Federacija ir Cook pavieto Farm Bureau.

\$25 už Kalėdų eglaitę Rusijoje

Maskva, gr. 26. — Už Kalėdų eglaitę reikia Rusijoje mokėti \$25 ir tai dar sunku gauti. Dar sunkiau gauti eglaitę paprasto šalų. Bet ir tai tik svetimtautiems, nes patiems rusams eglaitė yra griežtai uždrausta.

Vera Cruz, gr. 26. — Jalapa politiniuose rateliuose eina gandai, kad greitai bus pasiekiama taika tarp gubernatoriaus ir kunigų, kuri leis atnaujinti pamaldas Vera Cruz valstijos bažnyčiose.

Pound, Va., gr. 26. — Trys jaunuoliai žuvo liepsnose, užsidegus automobiliiui besiritant 15 pėdų pakalnėn.

Prez. Hooveris vetuosias alaus legalizavimo bilių

Jis vetuosias alaus bilių, nežiurint kokio stiprumo alus bus legalizuotas, sako prezidento draugas

Washington, gr. 26. — Prezidentas Hooveris vetuos bile kurį alaus legalizavimo bilių, kokį tik kongresas priims. Vetuos jį nežiurint kokio stiprumo alus būtų legalizuotas. Taip pareiškė vienas iš artimiausių prezidento draugų. Tas draugas laike pietų Baltajame Name pastatęs prezidentui klausimą:

"Ar jūs pasirašysit alaus bilių?"

Prezidentas atsakęs: "Ne, aš nepasirašysiu alaus biliaus, nežiurint kokio stiprumo alus būtų ir tegul kongresmanai tai dabar žino".

Tokiu būdu nėra vilties susilaukti alaus iki persimainys administracija kovo 4 d. Tikimasi, kad naujasis prezidentas Rooseveltas tuojaus sušauks specialį kongreso posėdį, kuriame pirmiausia bus svarstoma prohibicijos atšaukimas. Taigi alaus negalima tikėtis iki po ateinančių vėlykų.

Senatas betgi pravesias alaus legalizavimo bilių, nors jį prezidentas ir nepasirašytų. Betgi bilius negalės praėti virš prezidento veto, nes tada reikalinga surinkti du trečdalius balsų. Dabartiniame kongrese alaus bilių tiek balsų negali gauti.

Prezidentas vis dar tiki, kad prohibicija yra "kilnusis eksperimentas" ir mano, kad pačios valstijos turi atšaukti prohibiciją, pirm negu galima bus ją nors kiek pakeisti.

Nubaudė kapelioną

Jurbarkas. — Šios vasaros tulą šventadienį vietos ir iš kitur atvykę krikščioniški veikėjai surengė savų organizacijų narių bendrą susirinkimą. Policija dėl tam tikrų priežasčių susirinkimą nutraukė. Susirinkimo dalyviai pasisamdė garlaivį ir pasivažinėjo Nemunu. Atitinkami organai sužinoję, buk važinėdamies krikščionys mitingavę. Už tai Raseinių komendantas to susirinkimo dalyvių kun. Bikiną nubaudė 1,000 litų arb 1 mėnesį kalėti.

Linkėdami Smagesnių Naujų Metų

Pasiųskite Saviems Lietuvon Pinigų
— Telegrama Jie Dar Nueis
į Laiką.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

OFISAS ATDARAS KASDIEN NUO 8 IKI 8
ŠVENTADIENIAIS NUO 9 IKI 1 VAL.

Ką Am. Studentas Patyrė Sov. Rusijoje?

(“Naujienu” korespondento pasikalbėjimas su p. W. S. Bard)

(Tęsinys)

“Didžiausia valgykla”

“Pasiimu portfeli, išeinu į gatvę ir galvoju, kas daryti. Na, cisiu, sakau sau, kur nors pavalgyti, o jau paskui susirasiu kambarį. Patraukiau gatvę ir rytžiemius. Einu greit ir vis dairausi, kur čia valgykla. Teko klampti apie penkioliką amerikoniškų blokų pirm nei pamačiau iškabą “Didžiausia valgykla”. Įeinu į vidų. Žiūriu, tik trys stalai. Po šimto pypkių, tai tau ir “didžiausia valgykla”. Jeigu tai “didžiausi,” tai kaip jau beatrodo mažiausias? Nūmetu portfeli ant suolo ir atsisėdęs laukiu. Ateina suveltais plaukais ir apdriusiais drabužiais moteriškė. Jos žvilgsnas aplipęs maisto liekanomis. “Na, o ko čio tamsta atėjai?” — gana grubijoniškai paklausė ji mane. Aš pamaniau, kad jis iš manęs tyčiojasi, ir gana šurkščiai atsakiau: “Atėjau į valgyklą ne barzdos skysti, bet valgyti”. “Suprantu, bet čia yra kooperatyviška valgykla ir tik tie gauna pavalgyti, kurie turi korteles. O tamsta nešdinkis ir susirask kitą valgyklą”. Ir ji riebia ranka parodė man į duris. Pradėjau protestuoti: “Bet aš dykai nieko nenoriu, — aš užmokėsiu”. Rusė su šypsena veide atsako: “Mes su mais'u galime pinigų pirkti, bet ne visada už pinigus maistą”. Supratau, kad nieko nelaimėsiu. Einu toliau.

Duono brangesnė, negu dantys

“Palauk”, įsimaish korespondentas. “Man atrodo, kad tamsta Rusijoje daugiausiai laiko praleidai besirūpindamas maistu ir butu, tai kada gi beturėjai progos kolegijas apžiūrėti?”

“Ką gi darysi, kad žmogus yra tokis sutvėrimas, jog be maisto ir pastogės negali apsieiti. Jeigu tų dalykų jis neturi, tai ir kiti nelabai jam terepui. Štai dar vienas rusiškas papirusas”, pasiulė jis korespondentui. “Rukyk, kad neužmigtumei besiklausydamas, o aš tęsiu savo pasakojimą.”

“Paėjęs apie penkis blokus, suradau kitą valgyklą. Tarpduryj mane pastikio sena moteris, kuri tuoj pareiškė, jog pietų kainuosią pusantro rubio (75 centus amerikoniškais pinigais). Tikri komedijantai tie rusai, galvoju sau. Paskui sakau rusi, jog aš dar nieko neužsisakiau, tai kaip ji gali žinoti, ką aš valgysiu. “Mums tai nesvarbu”, aš sakė ji. “Mums tik reikia žinoti, ar nori valgyti”. Ir ji nuėjo savo keliais.

“Atsisėdau prie stalo. Laukiu pusėtinai ilgai. Pagalios, atnešė vienam blyduke sriubos, o kitame košės ir dar duonos gabaliuką. Išvalgiau sriubą ir bandau duoną kasti. Bet ji taip sudžiūvusi, kad jokių būdu nepajėgiu. Tūr but, tas duonos gabaliukas dar užsilikęs nuo caro laikų, — galvoju sau. Košė irgi nekaip kvepia. Tokį maistą duoti tikrai biau. Na, kas bus, kas ne, bet kelsiu ir čia peklą. “Klausyk tamsta”, darau sarkastišką pas'abą, ar tamsta šia duoną sukrantai savo kostumeriams?” Rusė nusišypsojo ir atkrito: “Juk matai, kad dantų neturiu, su kuo gi kramtysiu?” “Niekio stebėtino, — ‘okią duoną bekrantant labai lengva dantis išsilaužyti. Rusė susiraukė ir atkrito: “Jeigu nepatinka, tai nevalgyk, — pas mus yra tokių, kuriems duona brangesnė, negu dantys: jie suvalgys”. Netekau kantrybės ir piktai pastebėjau: “Bet kad ir košė nekaip kvepia”. “Aš gi ne uos-

tyti padėjau, bet valgyti”, atsikrto rusė.

“Vadinasi, pralaimėjai debatus su ruse”, — juokaudamas pastebėjo korespondentas.

“Nevisai”, atsakė studentas, “tik baigiau juos savotišku būdu: pasiėmiau kepurę ir išėjau lauk”.

Ir oėl buto klausimas

“Ir vėl išėjau į gatvę klajoti. Nei buto, nei žmoniško valgio. Jaučiausi nuvargęs ir alkanas, — jau dvi dienos, kaip neturėjau progos žmoniškai pavalgyti. Pradėjau galvoti, koks didelis skirtumas tarp Vokietijos ir Rusijos. Vokietijoje mane visur vaišino, kvietė į visokias paskaitas, davė progos susipažinti su muziejais ir zoologijos institutu. O kur Rusijos mokslo įstaigos ir visokios įdomybės? Tiek susimąsčiau, kad nei juste nepajutau, kaip atsiduriau į šaligatvį žydo pastatytą vežimėlį.

“Pribėgo žydas prie manęs ir piktai suriko: ‘Po velnių, ar žlības, kad nematai, kur eini?’ Pradėjau teisintis, kad kelią aš gerai matau. ‘Taip gerai, kad net nei vežimo nepastebėjai’, — dau švelniau atkrito žydas.

“Nėra kas daryti, — vėl einu į G. P. U. prašyti buto. Suteikė man adresą, o priegtam dar davė leidimą aplankyti Leningrado mokslo įstaigas. Pirmiausiai, žinoma, pasirūpinu susirasti sau kambarį. Lyg sunki našta nukrito nuo pečių, kai gavau kambarį.

“Leningrade visi didesnieji namai yra valdžios konfiskuoti. Ten gyvena visokie valdininkai, karininkai ir šnipai, kurių Rusijoje yra devynios galybės. Yra ir viešbučių, kuriuos naudoja beveik išimtinai turistai. Praščiausi namai, tiesiog laužai, kur nėra nei baldų nei kitų parankumų, pavedama darbininkams. Ten jie turi gyventi susikimšę, kaip silkės statinėje. Labai dažnai viename kambarį sutalpina ma ligi 20 žmonių.

“Tai tokia ‘lygybė’ darbininkų tėvynėje. Operos, geresni teatrai tai tik valdininkams. Darbininkai turi pasitenkinti visokiais jūdžiais ir propaganda. Jiems diena iš dienos kalama į galvą apie ‘revoliucijos laimėjimus’.

“Na, o turiu pasakyti, jog Rusijoje darbininkai labiau skiriasi nuo valdininko, negu Amerikoje darbininkas nuo kapitalisto. Žinoma, nėra reikalo aiškinti, kad Amerikoje taip vadinama kapitalistinė valdžia

[Acme-P. & A. Photo]

Prezidentas Herbert Hoover deda kartinį akmenį naujiems Darbo departamento rumams, Washington, D. C.

nesirupina žmonių gerove, nesirupina darbininkų reikalais. Bet ir ‘darbininkų tėvynė’ tas pat biesas, — ne, daug arčiau. Žmonės ten jokios laisvės neturi: jie negali nei laisvai rašyti, nei laisvai kalbėti, nei laisvai susirinkimų laisvę. Juos slegia bausimasis rūšies komisarių despotizmas. Ateis laikas, kada rusų liaudis tiems engėjams parodys, kur pipirai auga.

Žiūrėk swardė visus planus

“Nepranašauk apie komisarių ateitį”, pastebėjo korespondentas. “Aš manau, kad jie patys jau pradeda suprasti, jog gražiais žodžiais negalima paslėpti blogų darbų. Tačiau šiame momente man labiau būtų įdomu išgirsti apie Rusijos darbininkų gyvenimo sąlygas”.

“Darbininkų gyvenimo sąlygos”, pareiškė studentas, “vyriausiai priklausys nuo to, kokia tvarka šalyje. Tačiau daug apie tai aš negaliu pasakyti, todėl aš geriau kalbėsiu apie savo patyrimus, — tuo būdu aš išvengsiu klaidingų pareiškimų”.

“Kaip pirma minėjau, iš G. P. U. aš gavau leidimą penktadienį aplankyti zoologijos institutą. Tačiau dalykai taip sudėję, jog, vietoj instituto, teko aplankyti ligoninę. Aš buvau baisiai nuvargęs, tak kritau į lovą ir miegojau, kaip negyvas. Nakį staiga išbudau, nes pajutau, kad kažkas man už nosies pagriebė. Pašokau iš lovos ir uždegiau šviestą. Žiūriu, nosis apdarsykta, o kambarįj nieko nėra. Nubėgau prie sargo ir klausiu, kame dalykas, — ar kar-

tais nebuvo kas įsigavęs į mano kambarį. ‘Ar tu manai, kad aš esu katinas ir turiu tave saugoti nuo žiurkių ir pelių, kurioms tavo nosis pasi-dabojo?’ Niekio neliko daryti, kaip tik paprašyti sargo, kad pašauktų gydytoją. Mat, bijojau, kraujo užsinuodijimo. ‘Dabar naktis’, ir visi gydytojai miega. Rytoj apie dešimtą valandą galėsi į ligoninę nuvažiuoti”.

“Ryto me’ą apie dešimtą valandą nuvažiuoju į ligoninę. Gydytojas pareiškė, jog dabar neturisi laiko ir liepė už dviejų dienų ateiti.

“Už dviejų dienų mano nosis sugijo, — ėgebgrįžau į ligoninę. Bet už tai pasiėmiau pirmą traukinį ir apleidau Rusiją”.

Taip užbaigė savo pasakojimą studentas.

(Gals)

KORESPONDENCIJOS

Pittsburgh, Pa.

Klaidingas aprašymas “N.” apie “N. Aušrą” ir kas yra “Naujoji Aušra” ir ko ji siekia.

Pittsburgho lietuviai turi ištisą eilę įvairiausių organizacijų, tačiau pažangaus jaunimo organizacijos, kuri galėtų su-traukti laisvesnį jaunimą organizaciniam visuomeniniam-kultūriniam darbui nėra. Tiesa, turime “Dainos” chorą, bet jo sritis jungti krūvon gražiais balsais jaunimą, sudarymui choro.

“Naujosios Aušros” jaunimo

organizacija, kaip aukščiau minėta, turi platesnę sritį. Šią organizaciją išimtinai sudaro Amerikoje gimę jaunimas. Visi nariai yra baigę aukštesniąsias mokyklas (high schools), kolegijas, muzikos ir dailės institutus.

Ateinančių metų programoje nustatyta surengti eilę paskaitų, ir diskusijų meno ir visuomeniniams bei dienos klausimais, platinti pažangiąją spaudą ir jai bendradarbiauti. Kadangi organizacijos tarpe yra narių, kurie bendradarbiauja amerikiečių spaudoje, todėl bus proga supažindinti Amerikos visuomenę su lietuvių veikimu Pittsburgh’e. Kadangi organizacijoje randasi asmenų, išlaivintų muzikoje, todėl dr-jos nariai dalyvaus lietuvių parengimuose ir lietuvių radio programos išpildyme.

Vardą — “Naujoji Aušra” pasirinko dėl to, kad pirmieji “Aušros” tvėrėjai buvo laisvų pažiūrų asmenų, kuriems rūpėjo lavinti ir laisvinti mūsų liaudį, to pat siekia ir “N. A.” nariai — lavinti ir laisvinti Amerikoje gimusį jaunimą. Gaila, kad mūsų suaugusiųjų tarpe yra asmenų, kurie save tituluojasi pažangiais veikėjais ir smarkiais korespondentais, kurie vietoj save lavinti ir ieškoti teisingų žinių aprašymui laikraščiuose, vaikšto pašaliais, lyg davatka ir ieško ne realių žinių, bet pliotkų, o vėliau tais pliotkais vadovaudamiesi klaidina visuomenę apie šią kilnią jaunimo organizaciją.

Tuo pliotkiniu korespondentu pasirodė esąs “Naujienu” korespondentas “Radio Klausytojas” iš Pittsburgh’o, kuris

pittsburghiečiams yra žinomas ar ne verta pagalvoti, ar at-iš korespondencijų po įvairiais pasirašymais (slapyvardžiais). R. K. “Naujienuose” iš gruodžio 21 dienos, rašydamas apie “N. A.” apsilenkia su tiesa. Pirmiausia “R. Klausytojui” nepatinkas vardas ir kodėl “N. A.” rengias “swimming party”. Gaila, tur but “Nauj. Aušros” klubas padarė “klaidą”, nepasiklausęs visa žinančio korespondento. Toliau rašydamas mini, jog ir pranešimai apie “N. A.” neatitinka jo skonui. Niekio stebėtino, — mums yra suprantama kodėl; mat, kol p. “R. K.” buvo Radio Klubui “žinovninku” viskas jam patikdavo, o ypatingai jo paties pasakyta kalba. Mums labai nuostabu, iš kur korespondentas prisipažino kabaretinių šokių rengimą, nes nei “N. Aušros” Klubo kom., nei nariams nėra žinoma ir dar nėra daromi jokie prisirengimai baliams. Ar nebutų geriau minėtam korespondentui nors kartą surimėti, nes juk jau vaikystės periodą senai praleidęs. Pagaliau,

ar ne verta pagalvoti, ar at-neš naudos panašios korespondencijos ir ar nepakenks pažangaus jaunimo organizacijos darbui.

“Naujosios Aušros” valdyba:
Pirm. Paul P. Dargis
Sek. Joseph D. Mitchell.

Nebrangus Valstas
Apšauko Vyrų Darbą
“Mano vyras kankinodas su neapsakomu skausmu kojos ir ju šalinu. Jis jau negalėjo dirbti. Daktaras paskyrė jam ligoninę operaciją. Tuomet aš sutariau išbandyti Inkaro Pain-Expeller ir ištrynus esusias vietas tris kartus į dieną, tuojau sustojo pranyko ir mano vyras galėjo eiti darban. Pain-Expelleris jį išgydė.”
A. B.
Manchester, Conn.

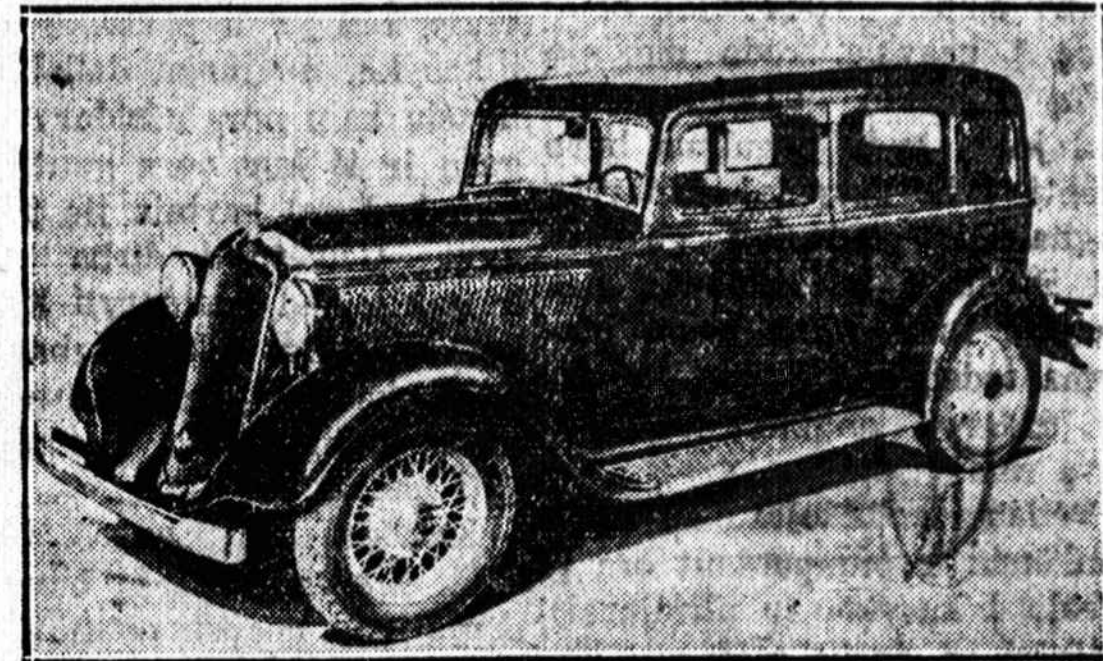
PAIN-EXPELLER

**SIUSKIT PER
NAUJIENAS
PINIGUS LIETUVON**

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

Chrysler Išaukia Palyginimui su Plymouth Kainų Nupiginiu

Sako Naujasai Plymouth Six ir toliaus “Nustatys eiseną” pigesnių karų sritį.

Naujasai Plymouth šešių cylinderių keturių durų Sedanas rodo labai gražiosios išvaizdos konturas. Šis modelis parduodamas už \$545—nupigintas ant \$90. negu pirmiesi modeliai.

Walter P. Chrysler vėl padarė visai nelaukiamą ir iškilmingą žygį su savo nustatytos eisenos Plymouth Six numuodamas kainas tiesia linija. Kainos nupigintos ant \$20. iki \$30. ant visokių modelių, kurie dabar išstatyti. Naujos kainos visokių modelių yra: Business Coupe, \$495. Su Rumble sedyne coupe \$525; keturių durų sedanas, \$545; ir Convertible Coupe, \$565.

Pažymėdami, kad Plymouth “rasidare” dominuojantiū, faktoriū žemesnių karų sritį du metai atgal ir nuo to laiko savo poziciją vis pagerino kaip industriniojo taip ir kiekybės parduotų karų, taipgi, jūsi yra atsakomingas už duotą naują krypnių pigių karų sritį, sako p. Chrysler “Plymouth nustato eiseną kaip kainoje taip ir išpildyme, kokybėje kartu ir jo pabudavojime.”

“Plymouth yra vienintelė Motoru kompanija, kuri pabudavoje ir išgabeno 1932 metais daugiau karų negu 1931 pagal paskiausias nurodymus išduotus National Automobile Chamber of Commerce. Nežiūrint į blogas ekonomines sąlygas kurias siauria per paskutinius ketelį metų Plymouth išgabeno 150% karų 1931 metais negu metais prieš tai, ir mūsų 1932 metai viršija 114%, Plymouth nuotimis žemesniųjų karų sritį visokių nuo 3.65% 1930 metais iki 14.65% 1932 metais. Sulig mūsų iškaitilavimo gruodžio mėnesį išgabens Plymouth karų šiais paskutiniiais trejais mėnesiais bus 237 nuosimčiai tuo pačiu laiku praėjusiais metais.

“Mes manome palaikyti tokį pat stovį kokį Plymouth yra užėmęs pigių karų sritį. Mes išleidome daugiau negu \$9,000,000.00 dezinimui šio naujojo Plymouth karo ir priuosiūmū mūsų Plymouth Plano su modernizacijomis ir daugiausia gaminančiomis mašinomis; tikslu, pagaminti didžiausią kokybę žemų kainų sritį.”

“Mūsų padarytas progresas šioj sritįj pilnai įvertinamas visuomenės, ką pilnai parodo paduotos skaitlinės. Tą mūsų žygį įvertina ir tie tukstantiai darbininkų, kurie dirba prie gaminimo šioj industrijoj dėl visokių šioj šalies miesto dalių.

Šis kainų nupiginimas yra be abejo geras įrodymas mūsų pasiryžimo palaikyti mūsų padėties pasigerinimą žemų kainų sritįj, ir mūsų patyrimas šiandien mums įrodo, kad ir šiuose laikuose atitinkanti vertybė ir pritraukiančios kainos, veiklumas, kokybė ir stilius yra įvertinami.

“Mes irgi įsitikinę esame, jog mūsų gerai prasilavinusios ir gabios atstovybės išvystys ir praplės rinką dėl šių automobilių.”

Chicago LAW School

ACCREDITED

THE STUDY OF LAW DEVELOPS AND EQUIPS LEADERS. Most of our leading Men, including our Presidents, have been Lawyers. TRAINED MINDS NATURALLY GO FORWARD. There is always a Great Demand for Men and Women with Legal Training. INVESTIGATE OUR UNIQUE SINGLE TEXT SYSTEM. One subject at a time. No Time Lost. Now Classes formed nine times a Year. Start Studying and Earning Credits at any Time. ENTER NOW! LL.B. Degree in Three Years. Day and Evening Classes.

PRE-LAW, LAW AND POST-GRADUATE COURSES

14 EAST MONROE STREET

A. A. Anderson, President

Telephone Register, State #148 (Est. Feb. 5, 1899)

VIENINTELIS LIETUVIŲ BRAZILIJOJ

neprisklausomos, pažangios minties darbininkų laikraštis yra

LIETUVIŲ

AIDAS

BRAZILIJOJ

Brazil — S. Paulo, Rua da Mooca, 424

Metinė prenumerata š. Amerikoje ir Lietuvoj

2 doleriai

Maisto Ekonomija!

BOWMAN

DAIRY COMPANY

MILK

už
kvortą

Geresnio skonio pienas

Kaip darbo žmonės praleido Kalėdas

Rašo Senas Petras

Kalėdos — tai žiemos šventė. Krikščionims Kalėdos reiškia Kristaus gimimo dieną. Religinuose ir kitokiuose raštuose labai daug yra prirašyta apie Kalėdų šventę ir jos reikšmę. Daugelis istorikų tvirtina, jog ta šventė buvo apvaikščiujama ir prieš Kristaus laikus. Bet ji tai aš nesigilinsiu. Čia tik pakartosiu mūsų poeto Jovaro eiles apie Kalėdas.

"Kalėdos — štai Kristaus vargingas gimimas;
Ant svieto garbingo sunaustėjimas,
Kuris šiam pasauliui tik skelbė brolybę,
Liuosybę, lygybę ir meilės galybę.

Jo dieną gimimo visi atsiminkim,
Ir vienas kitam tą jo mokslą priminkim;
Kuris dievo sunais visus pavadinio,
Vargdienį ir turčių lygiais pripažino.

Ir tautos, tautelės po visą šią žemę,
Ir kas tik pasaulį gyvasį semia —
Mylėkimės, eikime į didžiųjų draugiją,
Ant viso pasaulio darykim broliją!"

Jovaro eilėraštį yra graži mintis, — "vargdienį ir turčių lygiais pripažino". Bet kur šiandien yra toji lygybė? Jau bus ketvirtos Kalėdos, kaip siaučia nedarbas. Vien tik Jungtinėse Valstijose gal randaš ligi penkiolikos milijonų bedarbių, kurie pusbadžiu gyvena. Daugelis jų pasilaiko tik iš labdarinių įstaigų, ar šiaip geros širdies žmonės juos šelpia.

Kokių Kalėdų šiais metais tie milijonai žmonių galėjo tikėtis? Jokie "diedukai" neaplaikė jų namų. Jų vaikai, atsikėlę Kalėdų rytą, nerado pančiakų su dovanomis. Tėvams buvo nemalonu aiškinti, kad "diedukas" juos užmiršo ir nieko neatnešė.

Šimtai tukstančių bedarbių Kalėdų naktį praleido "flapauzėse" ir pigiuose viešbučiuose, kur visoki gyviai nedavė jiems ramybės. Kiti vėl keliavo į pietus, kad apsiginti nuo žiemos šalčių. Buvo nemažai ir tokių, kurie susilaukė Kalėdų kur nors priemiestyje iš visokių baksų padarytose būdelėse.

Šventas raštas sako, jog kada Kristus gimė, tai jautis ir asilas savo kvapu apsaugojo jį nuo šalčio. Bet daugelis Amerikos bedarbių atsidūrė dar

blogesnė padėtyje, kadangi nei iš gyvulių jie nesulaukė pagalbos...
Taip, per Kalėdas keli dešimtukai tukstančių turčių sėdėjo prie stalų, apkrautų visokiais gardžiais gėrimais ir valgiais ir džiaugėsi "dieduko" dovanomis, kuomet milijonai bedarbių neturėjo nei ko pavalyti, nekaltant jau apie kokias nors dovanas. Tie žmonės, kurie savo rankomis ir savo prakaitu pagamina kitiems turtus, buvo užmiršti ne vien tik "dieduko"...

Ir jų niekas neprisimins tol, kol gyvuos dabartinė santvarka, kuri leidžia žmonėms badu mirti, kuomet maisto ir kitokių gėrybių yra daugiau, negu Amerikos žmonėms reikalinga.

Lietuvoje užmuštas viešis chigagietis Antanas Petrauskas

Nužūrėti velionio sesers vaikų, kalpo mirties kaltininkai; suimti; Lietuvon išvažiavo liepos mėn. 1932

Antanas Petrauskas gyveno 3825 S. Kedzie ave., Chicagoje, liepos 30 dieną per Naujųjų laivakorėjų skyriaus patarnavimą išvažiavo Lietuvon paviešėti, čion palikdamas savo moterį. Parvažiavęs į Blaudžių kaimą Airiogalos valsčiuje, Kedainių apskrityje apsigyveno pas savo seserį. Ten ir gyvasties neteko. Yra nužūrėti sesers vaikai, kurie yra suareštuoti. Matomai manė rasti daug dolerių. Naujųjų laivakorėjų skyrius rupinasi atgauti pinigų už nesunaudotą dalį jo laivakortės, nes jis turėjo laivakortę išsipirkęs į abi puses.

19 Chicago's lietuvių nukentėjo nelaimėse laike Kalėdų švenčių

Sužeisti automobilių kolizijoje ir kitose nelaimėse; vienas užpultas, kuomet laukė gatviakario

Devyniolika Chicago's lietuvių nukentėjo automobilių kolizijose ir įvairiose kitose nelaimėse, Kučių vakarą ir Kalėdų dieną, sekmadienį.

Laike Kalėdų kiekvienais metais žymiai paauga nelaimių, ypatingai, automobilių susidurimų skaičius. Priežastys tam yra įvairios ir bene daugiausiai prie tragiškų įvykių prisideda prasižengimai prieš aštuonioliktą Jungtinių Valstijų konstitucijos pataisymą.

Sunkiau sužeisti aštuoni

Policijos žiniomis, Kalėdų dieną, ypatingai vakare ir naktį, labai didelį skaičių automobilių "šoferuoja" įsigėrę "šoferiai". Nekreipdami dėmesio į šviesas, ir kitus perspėjimo ženklus, jie priveda prie įvykių, kurių pasekmės tankiai būna labai rimtos ir apgailėtinos. Be to, gana tankiai nelaimės įvyksta

ir dėl pačių praeivių neblaivumo.
Iš sunkiau sužeistų yra aštuoni. Kiti panešė lengvas žaizdas, kurios nesudaro jokio pavojaus jų gyvybėms.

Suvažinėjo žmogų ir susidūrė su automobiliu, norėdamas išvengti nelaimės

Bronius Botautas, 4414 South California Ave., Kučių dieną važiuo "Peerless" automobiliu Fairfield gatve. Prie 47-tos ir Fairfield kampo priešais pasimaišė vyriškis. Norėdamas išvengti nelaimės, smarkiai suko į šalį, bet vyriškį visgi kliudė ir, be to, įvažiavo į kitą Chrysler automobilį. Vyriškį, lietuvių Juozą Maslauską, 47 m., 4739 So. Laflin Street, gerokai apdraskė. Botautas buvo smarkiai sukrėstas.

Užpuolė belaukiant gatviakario

Kiti sunkiau nukentėjusieji auto kolizijose ir kitose nelaimėse yra, K. Mikolaiskis, 23 metų, 2803 South Koln Ave., Jurgis Kuha, 1426 Newberry Ave., Antanas Stainas, 36 m., 745 W. 55th Street., Petras Anušis, 48 m., 548 W. 36th St., S. Deboskis, 3014 Kelley St., ir P. Ambrozus, 48 m., 712 W. 17th Place. Ambrozą smarkiai sumušė nežinomi užpuolikai jį užklupę, kuomet Kalėdų vakarą laukė gatviakario prie kampo Halsted ir Archer gatvių.

Nekokia dovana nuo Kalėdų Dieduko gavo detektyvas McKenly

Sustojęs pas draugą lietuvių Kalinauską neteko automobilio

Kuomet vagilis pasisavina kas jam nepriklauso nuo paprasto piliečio, tame nėra nieko ypatingo. Bet kuomet vagilis įsėda į detektyvo automobilį ir juo nuvažiuoja savais keliais, tai jau čia žinia. Taip atsitiko vienam "dikiui" Aštuonioliktą apylinkėje.

Kučių vakarą, gruodžio 24 d., apie šeštą valandą, Tom McKenly, detektyvas sustojo pas savo draugą lietuvių P. Koln-Kalinauską, 1810 S. Halsted Street, cigary krantuvėje.

Vagilis buvęs profesionalas

Kadangi Tom McKenly tankiai susitardavo pas P. Koln, kaip artimą draugą, tai ir Kučių vakarą užsikabėjo apie pusę valandos laiko. Kuomet išėjo iš krantuvės pamatė, kad Kalėdų Diedukas iškirtė jam visai nepageidaujamą šposą. Matomai norėjo kam nors padovanoti automobilį ir neilgai ieškodamas, įsėdo į T. McKenly automobilį ir nuvažiavo.

Karas buvo užrakintas, todėl

matomai, jį pavogė patyręs profesionalas vagilis.
Galime būti tikri, kad detektyvas nelabai gerai pasijautė, kuomet nuvažiavo į policijos nuovadą pranešti apie pavogimą. — Senas Petras.

Radio programos

Šiandien nuo 7 iki 8 val. vakare, iš stoties W. G. E. S. 1360 kilocycles, pastangomis Peoples Furniture Co. bus transliuojama oro bangomis graži ir įdomi lietuvių radio programa. Dainuos garsusis "Peoples Parlor Kvartetas ir duetas", K. Sabonis, p-lė A. Ančiūtė, L. Sabonienė, A. Čiapas ir kiti. Kalbės Dr. St. Biežis M. D., ir kiti, o prie to bus gražios muzikos ir kitokių įdomių ir žingeidžių įvairių. Todėl malonėkite nepamiršti užstatyti savo radio. — XXX.

Klaidos atitaisymas

Penktadienio "N." numeryje žinioje apie Joniškėčių L. K. Kliubą įsibrovė klaida. Turėtų būti "I" knygų revizijos komisiją išrinkti R. Šniukas, O. Baltienė ir Kaz. Laucius.

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Plymouth

Nustato Nauja Eisena!

\$30 Nuolaida Pareiskia

Walter P. Chrysler

Plymouth Six Keturių Durų Sedanas Dabar \$545

PLYMOUTH nustato eseną pigių automobilių rinkoje prezentuodamas naujus modelius ir toli pralenkdamas kompeticiją kokybėje.

Naujas Plymouth nustato greitesnę eseną negu kada pirmiau... su nuolaida kainoje iki trisdešimties dolerių... kuri tuojaus įeina į galion!

Ir atsiminkite: tai... jūsų sutaupos ant Plymouth nėra vien kainoje. Plymouth yra ant mokslisko pamato pabudavęs, kad būtų ekonomiškesnis šėsių pigių automobilių kainų srityje... Jisai ne turi bereikalingo svarumo padauginančio esenos išlaidas.

Atsiminkite, taigi, į šią naują kainą įeina safety — steel body, hydraulic braking ir FLOATING POWER... patentuoti inžinieriniai mountingai, kurių nei vienas kitas automobilis ne gali varžyti išskyrant su laisniu. Ne paprasti guminiai kušionai... bet nuodugnus pagerinimai padarantieji galą vibracijai.

Plymouth nėra tikrai DIDELIS, pilno didžio žemynos karas... ir SAUGUS karas pasivažinėjimui... bet patikėtinas karas pasivažinėjimui... su 70-arklių jėgos inžinu, kas padaro Plymouth vienu iš puikiausiai važiuojančių Six karų srityje.

Plymouth vėl kartoją... pažiūrėkite į visus tris... palyginkite su pristatymu kainas visų trijų ir tegul geriausias karas išlošia.

NAUJOS ŽEMOS KAINOS

4-Durų Sedanas \$545
Convertible Coupe 565
Coupe su Rumble Sėdyne 525
Biznio Coupe 495

Visos kainos F. O. B. iš dirbtuvės

PLYMOUTH SIX PARDAVINĖJAMAS PAS 7,232 DESOTO DODGE ir CHRYSLER PARDAVEJUS VISUR

IN OUR OFFICE

Turkiškos, Rusiškų Sulfurinės Vanos Ir Elektrikiniai Treatmentai

Sveikatos Mankštynas ir Elektrikiniai Masažas.

Treatmentai visokių ligų, reumatizmo, nervų atitaisymo, šaltio ir taip toliaus, su elektrikiniais prietaisais. Violetiniai Saulės Spindulių treatmentai.

Mineralinės, sulfurinės vanos duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomet galima išsigaubti nuo visokių ligų. Moterų Skyrius atidarys Utnarinkais nuo 8 iki 12 val. nakties. Kambariai del pergulėjimo.

A. F. CZESNA
1657 W. 45th St.
Kampas Paulina St.
Nuo 8 val. ryto iki 12 val. nakties. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.
Phone Boulevard 4552

Didelis su Nuolaidomis Išpardavimas

ATEIKITE! GAUKITE BARGENUS IR PATIS NUSTATYKITE KAINAS. Šimtai visokių dalykų siūloma šio OUTLETO ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS. Rikiavimas dalykams rūpintis. Tūzai, atsižvelkite ir gaukite savo dalį šiose pastebėjimose bargenuose.

1000 EXTRA SPECIAL VILNONIŲ IR SILKINIŲ DRESIŲ 35c

DEL MOTERŲ IR MERGINŲ
Šios dresės paruoštos žemai jų kainoms. Geriausias pirkėjas šias mėtels. Vėlyb iki \$1.00. Pasinaudokite šiais nepaprastais specialais. Ateikite anksti! KAUKITE del Moterų ir Merginų. Su kailiniais padabinu! Naujoviško materijolo. Naujoviškos sezono spalvos. Šiurp pamažu tarpeliuose. Vertės iki \$14.98. Outleto kaina — \$4.98. KAUKITE del Moterų ir Merginų. Ši grupė kantių irgi kailiniais padabinu ir šiu pamažu tarpeliuose, parsiūduoda šia nepaprastai žema Outleto kaina — \$2.98.

CHICAGO MAIL ORDER CO.
HARRISON & PAULINA STS. MARSHFIELD L.
Atidara kasdien nuo 8 iki 6 val. vak. Ketvergalis ir šeštadieniais iki 8:30 vak.

DEL NAUJŲ METŲ

GINTARO KAROLIAI verės \$4.00,	98c
už	
KING BRITVOS, vertės \$3.50,	\$1.50
už	
BIG BEN ALARM laikrodžis vertės \$3.50,	\$1.75
už	
LAIKRODEIAI (Wrist Watch) su deimantais, vertės \$35, po	\$18.00
PORTABLE VICTROLOS, vertės \$15.00	\$4.50
už	
MIDGET RADIOS, vertės \$18.00,	\$8.99
už	
LIAMPU SHADES, vertės \$3.00,	98c
už	
SMOKING STANDS vertės \$1.00,	49c
už	
B SAKSAFONAI vertės \$150.00,	\$48.00
už	
SMUKOS, vertės \$15.00,	\$4.00
po	
ACCORDINOS ARMONIKOS	\$19.00
po	
SKALBIMUI MASINOS,	\$37.00
po	

Jos.F.Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted Street

TEL: BOULEVARD 8167-4705

Rusiška ir Turkiška Pirtis
DOUGLAS BATHS
3514-16 W. ROOSEVELT ROAD
art St. Louis Ave. Tel. Kedzie 8202
Vanos, lietaus ir druskos vanos.
swimming pool.
Rusiška ir turkiška pirtis moterims
sėdėdomis iki 7 v. v.

Daktaras **WISSIG,**
Kapitonas Pasauliniame kare Specialistas iš Rusijos
GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU PER 27 METUS NEŽIURINT KAIK UŽSISENĖJUSIOS ir NEIŠGYDOMOS JOS YRA Speciališkai gydo ligas plaučių, inkstų ir pūslių, užnuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgyti, ateikite čia ir persitikrinkite ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tukstančius ligonius. Patarimas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandai ir nuo 5-8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St. kampas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 3500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$2.00 per year in Canada
\$2.00 per year outside of Chicago
\$1.00 per year in Chicago
\$6 per year

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Headquarters: 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 3500.

Chicago - paštas:	\$8.00
Metams:	4.00
Pusmetams:	2.00
Trima mėnesiams:	2.00
Dviem mėnesiams:	1.50
Vienam mėnesiui:	.75

Chicago per laiškeliojimą:	2c
Vienam mėnesiui:	12c
Metams:	75c

Suvenyrose Valstijose, ne Chicago:	
Metams:	\$7.00
Pusmetams:	\$3.50
Trima mėnesiams:	1.75
Dviem mėnesiams:	1.25
Vienam mėnesiui:	.75

Lietuvon ir kitur užsienio:	
Metams:	\$8.00
Pusmetams:	\$4.00
Trima mėnesiams:	\$2.00
Dviem mėnesiams:	\$1.50
Vienam mėnesiui:	.75

KAIP AMERIKA BALSAVO

Dar tik dabar paskelbta galutiniai lapkričio 8 dienos balsavimų rezultatai. Jie rodo, kad Jungtinių Valstijų prezidento rinkimuose dalyvavo viso 39,734,351 asmuo. Iš šito skaičiaus Rooseveltas gavo 22,813,786 balsus, Hooveris 15,759,266, o visi mažesniųjų partijų kandidatai 1,161,299.

Tarpe mažesniųjų partijų pirmą vietą užima socialistai. Už jų kandidatą Norman Thomasą paduota 881,951 balsas. Keturiolikos smulkios partijos — komunistai, prohibicionistai, socialistų darbo partija ir laisvės partija — gavo visos kartu 279,348 b.

Iš tų rezultatų yra aišku, kad kraštas balsavo prieš Hooverį, nedaug tepaisydamas, kas užims jo vietą. Tiek demokratų, kiek paduota balsų už Rooseveltą, Amerikoje nėra. Už jį balsavo daugelis republikonų ir didelis skaičius tokių žmonių, kurie nėra nei republikonai, nei demokratai. Daugumai rūpėjo, kad ir čia dar taip, nusikratyti Hooverio. Ir tik dėlto, kad Rooseveltas buvo stipriausias Hooverio oponentas, tai milijonai žmonių, kurie nėra demokratų šalininkai, balsavo už jų kandidatą.

Balsuotojų baimė, kad Hooveris nebūtų vėl išrinktas, pakenkė socialistų kandidatui. Norman Thomas, tiesa, padidino savo balsų skaičių, palyginant su 1928 metų rinkimais, daugiau negu tris kartus. Bet jeigu ne ta „anti-hooverizmo“ banga, kuri balsuotojų mases nunešė į Rooseveltą pusę, tai socialistų kandidatas būtų gavęs gal kokį dvejetą milijonų balsų.

Amerikos prezidento rinkimo tvarka yra tokia, kad buti išrinktam yra progos tikrai vienos iš dviejų didžiausių partijų kandidatui. Trečios partijos kandidatas progos neturi. Jos dalyvavimas rinkimuose tarnauja tikrai švietimo tikslui ir tam, kad nepatenkintieji piliečiai galėtų pareikšti savo protestą.

Kada trečiosios partijos kandidatas važinėja su prakalbotimis, tai jisai yra priverstas sakyti žmonėms, kad jisai visai nesitiki būti išrinktas. Tai sakė savo prakalbotis ir Norman Thomas. Aišku, kad kandidatas, kuris iš anksto viešai prisipažįsta, jogei jisai nebus išrinktas, labai daug balsų negali gauti. Amerikos balsuotojai toli ir ateiti nežiuri. Jie nori „rezultatų“ tuojau, todėl jie balsuoja už tas partijas, kurioms yra vilties laimėti, — nors, išrinkę „laimėtojus“, jie paskui juos dažnai keikia susiriesdami!

Tai gi socialistai galės prarasti savo kandidatą į prezidentus tikrai tuomet, kai arba viena iš didžiųjų kapitalistinių partijų pakrakis, arba pirmą rinkimų socialistams pasiseks susitarti su galingomis masinėmis organizacijomis — sakysime, darbininkų unijomis.

Kuri iš šių dviejų sąlygų įvyks greičiau, šandien sunku atspėti. Susikilti gali ir republikonai, ir demokratai. Lapkričio 8 dienos balsavimuose faktinai jau pasireiškė didelis skilimas republikonų partijoje: vadina mieji progresyviai republikonai nuėjo pas Rooseveltą ir nusivėdė su savim kokius 6 ar 7 milijonus balsuotojų. Galimas daktas taip pat, kad ir Amerikos darbininkų unijos netolimoje ateityje pakeis savo „nepartinį“ nusistatymą politikoje.

Bet vienas dalykas yra aiškus: jeigu iki šiol negalėjo pritraukti prie savęs balsuotojų mases socialistai, tai kitoms, mažesnioms grupėms nėra ko apie tai nesvajoti. Ko pasiekė komunistai savo triukšmingu riksmu ir veidmainingu pataikavimu karo veteranams? Galima sakyti, nieko. Jie gavo tik apie dešimtą dalį to skaičiaus balsų, kuris buvo paduotas už socialistus. Savo šmeižtais ir demagogija jie tikrai demoralizavo ir skaldė radikaliskai nusiteikusius balsuotojus.

SPAUDOS PADĖTIS LIETUVOJE

M. Slezevičius „Lietuvos Žiniose“ nusiskundžia, kad galas jo straipsnio, pašvęsto lietuvių spaudos 100 metų sukaktuvėms paminėti „išėjo taip apkarpytas, kad ir sakinio prasmės neliko.“ Jisai prašo atitaisyti tą straipsnio sudarkymą, paskelbiant praleistas jo vietas. Bet redakcija jam atsako:

„Dėja, redakcija tuo tarpu p. Slezevičiaus pareidavimo išpildyti negali.“

Aišku, kas tą straipsnio sudarkymą atliko ir kas neleidžia jį pataisyti: cenzura!

„Socialdemokratas“ apie spaudos šimtmečio minėjimą savo gruodžio 10 d. numeryje praneša:

„Praeitam numeryj norėjome ir mes paminėti, bet nepasisekė.“

Cenzura neleidžia net pasakyti, kodėl laikraštis negalėjo pakalbėti apie spaudos sukaktuves!

Apžvalga

OPOZICIJA STALINUI VĖL PASIDARĖ PAVOJINGA

Rusijos komunistų partijos centro komitetas nutarė, kad per ateinančius metus partijoje būtų padaryta generalinė „čistka“ — valymas.

Tokios „čistkos“ bolševikų partijoje yra daromos laiku nuo laiko. Kai partijos nariuose prasideda bruzdėjimas prieš vadus, tai daroma visiems nariams ištikimybės kvotimais, tyrinėjama jų gyvenimas ir jų praeitis ir visi nužurietieji, kaip po neistikimi buna pašalinami. Vieni už „partinių pareigų neatlikimą“, kiti už „buržuazinį gyvenimo būdą“, treči už tai, kad jų tėvai buvę „kenksmingi“, ir t. t. Norint mušti, visuomet galima surasti lazda.

Pirmą tokį „valymą“ padarė dar Leninas, 1921 metais. Nuo to laiko iki 1930 metų buvo „išvalyta“ iš komunistų partijos viso apie 260,000 narių.

Naujoji „čistka“, kurią dabar paskelbė centro komitetas, bus taikoma daugiausia prieš tuos opozicinius elementus, kurie simpatizuoja valstiečiams. Centralinis bolševikų organas „Pravda“ sako, kad Rusijos sodžiūje „klasių kova“ reiškiasi naujoje formoje. Pasipriešinimas „kolchozams“ (ukio kolektyvams) dabar einas ne iš oro, bet iš vidaus. Sovietų priešai, prisiplakę prie kolektyvų, girdi, varą sabotažą, kurstydami kolektyvų narius priešintis valdžios patvarkymams. Tie sabotažininkai esą labai gudrūs ir moką vadžioti už nosies partijos organizacijas. Jie esą pavojingesni, negu atviri priešai.

Žodžiu, ir vienaip bloga, ir kitaip negera. Kada Stalinas sutriuskiina „atvirus priešus“, tai atsiranda „slapti priešai“, ir niekaip tų „priešų“ jisai nestengia išnaikinti.

REIKALAUJA SPAUDOS LAISVĖS

Val. liaudininkų iniciatyva, Kaune buvo surengtas viešas susirinkimas lietuvių spaudos šimto metų sukaktuvėms paminėti. Susirinkimas, išsklaidęs keleto paskaitų, priėmė rezoliuciją, kurioje reikalaujama sugrąžinti laisvę spaudai Lietuvoje.

Rezoliucija nurodo, kad spauda daugiausia prisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės iškovojimo, ir kad tik laisva spauda gali tinkamai atlikti savo kilnų tautos švietimo ir kultūrinimo uždavinį: „spauda turi būti laisva, nepriklausoma ir savarankiška, kaip ir mes patys Nepriklausomos Valstybės piliečiai.“

Rezoliucija baigiasi tokiais žodžiais: „reikalaujame paliuosuoti lietuviškąją spaudą nuo įvairių suvaržymų — cenzūros, ypatingų įstatymų ir įsakymų ir leisti mūsų spaudai laisvai ir savarankiškai dirbti savo naudingą darbą, kviesdami visus, susipratusius piliečius prisidėti prie iškovojimo laisvos ir nepriklausomos lietuviškos spaudos ir visomis išgalėmis remti tobulinti ir platinti mūsų lietuviškąją spaudą ir pareikšti pagarbą ir padėką visiems laisvos, idėjinės lietuviškosios spaudos pionieriams ir darbuotojams.“

Koktu yra matyti, kad nepriklausomoje Lietuvoje dar reikia statyti tokius reikalavimus. Kada Lietuvą valdė Rusijos caras, lietuviški raštai turėjo būti spausdinami užsieniuose ir slapta gabunami į Lietuvą. Daug žmonių pasišventė, kovodami už spaudos laisvę. Daugeliui teko atsidurti tremime ir kalėjime.

Bet dabar, kada Lietuva jau turi savo nepriklausomą valstybę, lietuvių spauda ir vėl pateko po cenzorių ir karo komendantų letena. Ir valdžia, kuri atgaivino Lietuvoje šitą cariską priespaudą, vadina save „tautiška“!

VALSTYBĖS IŠNAUDOJIMAS

Lietuvos žmonės velka sunkią mokesnių naštą, ne tik mokėdami algas kunigams, kurie, žinoma, jokio valstybinio darbo nedirba. Iškolktuosius iš žmonių mokesnius dabartinė valdžia eikvoja ir kitokiems bereikalingiems tikslams. Štai ką rašo klerikališkoji „N. Romuva“ savo 49-am numeryje:

„Kai kurios ministerijos savo valdininkams ligos ir kitais nelaimingais atsitikimais teikia visokeriopos pašalpos ir paramos. Ir tai

R. Kalnietis.

TIKSLAS

(Vaizdelis iš Vilniaus Lietuvių Mokinių Gyvenimo)

(Tęsinys)

Reikia čia pridurti, kad prieglaudoje buvo užlaikomi ir berniukai ir mergaitės. Dienos darbai čio gyvenime name, kuriame miegojo mergaitės. Antras namas buvo užimtas berniukų miegamaisiais, prieglaudos šeimininko kambarys, kuris nei žodžio lietuviškai nemokėjo, o kurio su visais tarnavau legionuose. Tame name buvo visos gyvos inventūros, keletas karvių ir pora arklių. Net kiemsargiai, o jų buvo trys, buvo visi ne lietuviai. Vienintelė aukščiausioji valdyba susidėjo iš tikrų patrijų veikėjų, kurie nesigalėjo triušio tam aukštam tikslui. Ypatinai darbavosi smarkiai generalinis valdybos kasininkas, bet nuolatinis sunkus darbas taip jį nuvargino, kad padirbėjęs trejus metus pasidavė dimisijon ir nusipirkęs dvejų aukštų namą, visai pasišalino nuo to sukurio nesikišdamas į jokių viešų reikalus. Kiek striukiama į jį tame dalyke kitiems valdybos nariams, kuriems netaip šypsojosi laimė.

O laikai mainėsi...
IV.
Pasirašius Lietuvių Brastoje taiką, pasipylė ilgiausios eilės emigrantų iš Rusijos. Tapo įsteigti tam tikri biurai, kurie priliūnėjo tautiečiams, nukentėjusiems nuo bolševikų. Vieni jų grįždavo apipylę, sumenkę, ligoti ir kunu ir siela, grįžo todėl, kad dar nors prieš mirtį pamatyti savo kraštą ir jame ant amžių užmigti; kiti grįžo prisilpę per revoliuciją, turę visokių brangenybių, grįžo pilni revoliucinės dvasios, bet čia jų nušams dirva dar nebuvo paruošta, čia Azijos barbarų nuodai dar nepasiekė, jei bent grįžtantieji galėjo užkirsti.

šelpiami valdininkai ne tik ligai ištikus. Yra buvę atsitikimų, kad aukšto valdininko (tarp kitko, labai turtingo) mirus žmonos motinai, valstybė ne tik apmokėjo laidotuvių išlaidas, bet taip pat net žvakės namuose prie karsto sudegintos buvo pašalpos prašyme paminėtos ir apmokėtos.

„Kito aukšto valdininko žmona, besivažinėdama po užsienių kurortus, apsisvalgė žuvim. Padarytos ligoninės išlaidos buvo taip pat atitinkamos ministerijos padengtos.“

„Dar kito valdininko žmona važiuodama per Šveicariją sugalvojo, kad jai reikia duoti padaryti apendicito operaciją. Apendicito joje nerado, tačiau šį nemalonią valstybės turėjo apmokėti.“

„Vienos ministerijos aukštesnis valdininkas, mažinant algas, padavė pareiškimą savo ministeriui, kad jis, dėl tam tikrų priežasčių negalėdamas gyventi privačiame kambaryje, gyvena viešbutyje. Tačiau gyvenimas viešbutyje esąs brangesnis, ir todėl jis prašęs algos nemažinti. Prašymas buvo patenkintas.“

O bedarbiai turi badauti, kadangi valstybė „neturi lėšų“ juos šelpiti. Kai ukininkas nestengia užmokėti mokesnius, tai valdžia konfiskuoja jo arklius ir karves ir parduoda iš licitacijos.

Tai dabar matote, kam 1926 metų gruodžio 17-tą buvo nuverstas žmonių išrinkta valdžia ir paskelbta „tautos vadų“ diktatura.

butis ir visi vaikai galvatrukiškai spruko iš kiemo. Buvo ženklas pietų. Nepakenciamų kopų ir morkų kvapas pasisklido po visą kiemą ir sukėlė visiems apetitą.

Julė išbėgo iš siuvelyklos ir taipogi skubėsi pietų. Pamačiusi burį pabėgėlių, ji sumožino žingsnius ir ėjo pamažu.

Praeidama pro juos pažūrėjo kiekvienam į akis ir galop Juozo ir jos žvilgsnis susikryžavo. Ji susigėdino ir nuėjo, bet Juozas nenusiėjo ir ramiai skambančiu balsu prakalbino:

—Kur taip panele skubini? Julė dar labiau susigėdino, bet neatsakė negalėjo.

—Pietų — atsakė trumpai, lyg norėdama kad nepažįstamas dar ką nors paklaustų.

—Kodel taip anksti? —Nežinau, mat, jau tokia pas mus tvarka. Julė sustojo ir žodis po žodžio tapo pažįstamu, žinojo viens kito vardą ir pavardę. Tuo pat laiku ant ramė aukštė žiūrėjo iškišęs galvą per langą p. Raudonikis. Jis besidairydamas dreserėjo ir pabėgėlius ir čia suėjo.

Kraujas jam metėsi į galvą, norėjo sušukti „Julė“, bet kaip susilaikė. Nuo to laiko jis be pertraukos sekiojo kiekvieną Julės žingsnį, norėdamas sugauti ją peržengiant įstatymus. Jis buvo gudrus, bet nemažiau gudrumo turėjo ir Julė su Juozu. Juodu iš sykio suprato su kuo turi reikalą.

Artimiausiam posėdyje p. Raudonikis iškelė šį klausimą foruman, bet negalėdamas to kito kuo paremti kaip tik Juozo su Jule pasikalbėjimu, pritarino nerado ir tas klausymas nuėjo „ad acta“.

Juozas liko priimtas į tą pačią prieglaudą ir paskirtas prie spaustuvės, kaip raidžių rinkikas. Uždarbis tuo laiku spaustuvėje palyginus su kitais darbais buvo didelis. Buvo tai istorijos persilaužimo laikas ir naują erą ir todėl visi karštuoliai girdami kiekvienas savo prekes, spausdino lenktynėmis visokius raštapaalaidus, dergdami savo priešus ir girdami save.

Juozui spaustuvė buvo gera. Darbas jam patiko ir jis su visu atsidavimu pasišventė tai profesijai. Metams praslinkus jis liko pakelias į antrą rinkikų klasę ir uždarbis dar daugiau padidėjo. Julė tuo tarpu mokėsi gimnazijoje ir mokslas čio gana gerai, juo labiau, kad jai netruko nei knygy, nei sąsiuvinų, net niekam nežinoma buvo iš kur ji galėtų gauti tiek lėšų.

Lėšų šaltinis buvo Juozas. Jis sutikęs ją pirmą kartą bėgant pietų, tapo sužavėtas jos kilnia figūra, gyva išvaizda. Jis tuomet norėjo pulti jai po kojų ir išreikšti meilę, bet su laikė jį nuo to aplinkybės, kurios tam visai buvo neatsakios. Nusidžiaugęs jis tik tuomet, kai tapo paliktas toje prieglaudoje. Gavęs vietą spaustuvėje jis metėsi žut-but už kariauti Julės širdį, įgyti jos meilę. Ir jam tai pasisekė. Būdi p. Raudonikio akis nepastebėjo, kad čia dalykai eina nesulig jo noro.

Juozas įsimylėjęs į Julę. Bet kokia buvo meilė jį tarpe? Juk meilė tik tuomet apsirėškia visoje pilnumoje ir pradžiai visame skaitume, kai abidvi pusės yra visai laisvos, kai jį nepasiekia juodo pavydo liežuviai, kai jie yra nesuvaržyti. Tuomet ir saulė juos laimina ir žemė džiaugiasi ir dangus jiems pasidaro skaistesnis ir žmonės geresni. Bet tuomet, kai kiekviename žing-snyje juodu persekioja, tai meilė tampa greičiau kančių ir susigraujimų šaltiniu, negu smagumų malonumas. Bet nežiūrėj, aštrios disciplinos, Juozas raskavo progą su Jule pasikalbėti ir tos trumpos pasikalbėjimo valandos buvo maloniausios viso gyvenimo.

Kaip jis, taip lygiai ir ji svaėjo figai kokiu būdu rasti progą, kad būtų galima ilgiau ir laisvai pasikalbėti. Jis siulė įvairiausius projektus, bet ji kokių nors atmetė, ir kitus ji visai neatsakė. Liko viena iš-eitis — kinas. Ten gali žmogus laisvai pasikalbėti, taip bent jie sprotavo. Bet juk kinas tuo laiku buvo didžiausias prasižengimas, už kurio lankymą pakliuvo ne vienas p. Ciniunus juodon knygon. Taigi reikėjo kuo didžiausio atsargumo.

Dar šeštadienyje Juozas suuostė kas kur lošiamą ir nutarė eiti į „Helios“! Tai nepavojingiausia. Turėdamas pakankamai pinigų, nupirko vieną ložą, kad jį nieks nematyty. Ryto metą po ilgo prašymo Julė išėjo pas savo tetą, Juozui ji leido nereikėjo.

Julė ložoje susyk buvo ne-jauku, net gudu, bet idomumas paėmė viršū. Ekranė scenos mainėsi viena po kitos, bet juodu to nematė. Juozas labai atsargiai priglaidė prie savęs Julę. Jautė jos kuno artinumą, jautė svaiginantį jos kvapą, jautė karštį. Ji net nesipriešino, kai jis spaudė ją apkabines prie savęs. Ji jautė, kad Juozas darosi baisesnis, žvėriškesnis, kad veltui ji dabar prašytų paleisti ją iš glėbio, jis nei penorėtų klausyti. Bet jai buvo gera, malonu. Ji lyg per sapną jautė, kai susitiko jį dviejų lupos, jautė, kad jis ją spaudžia vis labiau ir labiau, kad jai darosi silpna, priešinasi nėra jėgų.

—Julyte — kalbėjo Juozas tyliau maloniū balsu — nejaugi mes negalime pasinaudoti meile, nejaugi dabar Julyte nesijauti laiminga? Ko jums trūksta?

—Laisvės — ištarė silpnai mieguistū balsu Julė ir pati priglaidė savo galvą prie Juozo krutinės.

Saulė artinosi į vakarus ir karštis nuslugo, bet dulkų debesys gatvėse nesumažėjo. Žmonių minios traukė šalvą-gatvėmis, lyg vanduo upe. Lėkė automobiliai, galvatrukiškai plakdami arklius ir vienas kitą lenkdami šukavo vežikai, kryžgatvėse drypsojo su medinėm buožėmis rankose milicininkai. Tuo laiku Juozas lyg niekur-nieko nebuvę susitiko draugą ir pasakėjo jam apie tos dienos įvykius. Julė gi, lyg visų sekama skubo prieglaudos linkui bijodama pasivėluoti vakarieneis, nes kitą kartą panelė neleistų „pas tetą.“

Nuo tos dienos gyvenimas dar labiau pakrypo į kitą pusę, į pusę negeistingą, kurios blogumų nė p. Ciniunus su Raudonikiu nepastebėjo, ne prieglaudų valdybai neatėjo į galvą, kad jų „auklėjimas“, koks dabar yra, vertas mūliui. Juo tolyn, juo Juozas uždirbdavo daugiau ir daugiau. Tuo tarpu kai kiti besimokiantieji jo draugai stumė dienas skurde, jis kasdieną valgė pietus valgykloje. Pagerėjo ir Julės medžiaginė padėtis, bet mokslas pradėjo šluoti. Rodosi ir mokslas ir stengėsi, tačiau dvejukė dvejuke vi-jų ir Julė viena šeštadienį pervertusi dienyką nusigando.

(Bus daugiau)

KULTURA No. 11 Naujas idomus numeris. Kaina 45c. Galima gauti Naujienose.

BOSTONIEČIŲ ATYDAI
Naujienas galima gauti nusipirkti kasdien pas p. M. Andelman, 284 Tremont St., Boston, Mass.

„NAUJOJI BANGA“
Atėjo pirmas numeris Uruguay pažangiųjų lietuvių leidžiamas laikraštis. Galima gauti „Naujienose“. Kaina tik 5 centai.

Garsinkitės „N-nose“

S. ADOMAIČIO IR A. ADOMAITIENĖS LIUDIJIMAI A. GIRSKIO BYLOJE

Rado A. Girskį kieme, 811 W. 37 Place,
su įpiautu kaklu, visą kraujuose

A. Girskis padaręs gerą įspūdį į teisėją P. L. Sullivan

(Tęsa)

Vos spėjo Antano Girskio advokatas F. J. Ferlic jį pašaukti liudyti, visų teismo salėje susirinkusių žmonių akys sužiuojo jo pusėn. Kai kuriuose matėsi užuojauta, bet daugumoje smalsumas. Susirinkusieji greičiausiai nemažai žmogžudžio ir todėl pasiūdodami pirma progą, atėjo pažūrėti kaip žmogus, tuo pasižymėjęs, atrodo.

Nustebina teisėją

Jie greičiausiai įsivaizdavo, kad pamatys plaukais apžėlusį, nesiskutusį žmogų, kuris iš pasalių, žiauriomis laukinėmis akimis dairysis ir žiūrės kur jo sekanti auka. Bet jie nustebė. Ne vien jie. Ir teisėjas Sullivan ilgai į Antaną Girskį pažūrėjo, lyg netikėdamas, kad prieš jį teisiamasis. Vėliau, teisėjas pažymėjo faktą kalbėdamas su "N." reporteriu.

Bet pirmą negu liudijo Girskis, liudininko kedę užėmė p. Alice Adams-Adomaitienė ir Stasys Adam-Adomaitis, 811 West 37th Place.

P. Adomaitienė pasakė teismui, kad Antanas Girskis gyveno jos namuose per paskutinius du metus. Pažinojo jį per dešimtį metų.

Rastas kieme pasriuvęs kraujuose

Spalio 27 d., kuomet Walkeris buvo nudurtas, Girskis atėjęs vakarieniauti apie septynią valandą vakare ir buvo gerokai įsigėjęs.

Po to, jo nematė iki dešimtos ar kiek vėliau tą pačią naktį. Girskis gulėjęs kieme, ant žemės, visas pasriuvęs kraujuose. Jo gerklė, kaklas buvo giliai įpiautas.

Bendrai jis buvęs labai ramus žmogus, bet laike vakarienės tą vakarą jį pastebėjusi, kad jis buvęs labai nervuotas.

Sl. Adomaičio liudijimas

Tuo Adomaitienės liudijimas pasibaigė ir advokato Ferlic'o pašauktas jos vyras Stasys Adomaitis.

Atkartojęs kai kuriuos dalykus, kuriuos liudijo jo žmona, p. Adomaitienė, p. Adomaitis pridūrė, kad A. Girskis gerdavęs. Toliau advokato Ferlic'o kvočiamas pridūrė, kad Girskis, nežiūrėjęs, kad gerdavęs, niekuomet nepasigerdavęs prieš eidamas į darbą. Gerdavęs tik parėjęs namo.

Spalio 27 d., matęs Girskį apie 8:30 vakare ir apie 10:00, kuomet jis buvo rastas kraujuose, kieme.

Girskis buvęs geras ir teisingas žmogus.

A. Girskis prisigedintas

S. Adomaičiui pabaigus, Antanas Girskis priėjo prie liudininko kedės ir kiek susinervavęs, visas išbalęs, sunkiai atsisėdo. Bet tuojau vėl atsisėjo ir iškėlęs dešinę ranką, priėmė priesaiką.

Žymiai nervavosi ir išplėštomis akimis dairėsi tai į teisėją, tai į advokatą Ferlic, tai į prokurorą Ross Laird, kuris prieš jį sėdėjo. Aplink, prisigedintųjų suole, buvo keli advokatai ir laikraštinkai, atyždžiai sėkė kiekvieną Girskio judesį. Tas matomai į Girskį ypatingai veikė. Jis nenorėjo būti smalsumo objektu.

Kadangi A. Girskis tegalėjo kalbėti tik lauzuota anglų kalba, vertėju pašauktas "Naujienu" redakcijos narys A. Valada.

Amerikon atvykęs 1912 m.

Salėje tylė. "Kaip tavo vardas?" paklausė advokatas F. J. Ferlic, pradėdamas tardymą. Atsako, "Anthony Gerski". Gyveno Chicagoje. Užsiėmimu esąs "bučeris". Dirbęs Illinois skerdyklose apie dvejus — trejus metus.

Advokatas Ferlic, "Kuomet atvažiavai į J. V.?" Atsako, "1912 metais".

Kl. "Pasakyk kas a'itiko spalio 27 d., naktį, Illinois Packing Company skerdyklose?"

(Bus daugiau)

Tukstančiai atsilankė "Naujienu" Kalėdinė vaikų parėj

Vaikai suvažiavo iš visų Chicago dalių; užpildė "Mildos" ir "Ramovos" teatrus

Nei lietus, nei tolimas šeštadienį nesulaikė dvejų tukstančių lietuvių vaikų nuo atsilankymo į "Naujienu" kalėdinę parę, kuri įvyko "Ramovos" ir "Mildos" teatruose, Bridgeporte.

"Naujienu" skaitytojų ir lietuvių bedarbių vaikų suvažiavo iš visų kolonijų ir užpildė kiekvieną abiejų didžiulių teatrų kėdę. Iš Roselando, iš Northside, iš Marquette Park ir kiekvieno lietuvių apgyvento kampe, Chicagoje, gatvėkariais, automobiliais atvažiavo jaunieji svečiai atsiimti kalėdinę dovaną, kurią "Naujienu" pasiryžė jiems suteikti.

"Viskas nusilenkia prieš jėgą"

Nors lietus pylė kaip iš kibiro, apie dešimtą valandą šeštadienio rytą buriai vaikų apspito teatrų duris ir nekantriai laukė, kad kuo greičiausiai įsigauti į vidų ir gauti "best seats", anot jų terminologijos. Stumdymasis, susigrudimas nepasakomas.

Dasigavę prie durų ir budami tikri, kad toji pozicija garantuoja "good seat" gavimą vaikams, kurie atkakliai "kovojo", kad juos iš ten išgauti ir nors trumpam laikui tomis pozicijomis prie durų pasidžiaugti. Ir čia, kaip visur pasaulyje, viskas turėjo nusilenkti prieš jėgą. Mergaitės stovinčio pakraščiais, o kandidatai į "vyriškius" prie durų.

Arabijos šachų gyvenimas, matyt, buvo nepavydėtinas

O koks klikimas, triukšmas, kuomet visi galvatrukčiais subėgo į teatrus ir užėmė vietas laukė "show" prasidedant. Visi juda, trypsi, šukarja. Gyvenimas tų Arabijos karalių šachų, kurie turėjo po šimtus žmonių, buvo visai nepavydėtinas, sprendžiant iš teatruose sukelto sumišimo.

Visi turėjo "lotta fun"

Budami tikri, kad artimumas prie ekrano kinomotografė užtikrina vietos gerumą, "galin-gesnieji" subėgo į prysakį, o mažus nustumė į teatro užpakalį. Bet nei vienas nepykė, nei vienas nebuvo nepatenkintas tokiu dalyku išsivystumu. Visi turėjo "lotta fun", džiaugėsi, linksminosi kaip vaikai tegali linksintis.

"Ir aš ten buvau..."

Ir tik kuomet pirmi paveikslai sumirgėjo ekrane, teatralai kiek apilo, kad vėl sudrėbėti nuo riksmo, kuriuo žiūrėtojai

TUKSTANČIAI VAIKŲ "NAUJIENŲ" KALĖDINĖSE PARESE "MILDOJE" IR "ROMOVOJE"

Didžiulė minia lietuvių, "Naujienu" skaitytojų, vaikų, šeštadienį atsilankė į kalėdines teatrines pases, kurias "Naujienu" jiems surengė "Mildos" ir "Ramovos" teatruose. Paveiksle atvaizduojama vaikų, susirinkę prie "Ramovos" teatro durų.

norėjo išreikšti savo pasitenkinimą, kad bus rodomas "Mickey Mouse", "comedy" ir "cowboyai". Per visą seansą tie periodiniai riksmo kartojosi ir iš jų buvo galima spėti, kad vaikai džiūgiasi, jog "didvyris" paveiksle smaigia "vilėnų", kad keliomis kulkomis nudėjo jo sėbrus, kad išgelbėjo gražią merginą nuo pražūties ir vėliau, įsimylėjęs, ją vedė ir gyveno laimingai per amžių amžius. "Ir aš ten buvau, midų alų gėriau..."

Taip per dvi valandas jaunieji svečiai gyveno ekrano didvyrių gyvenimu, kartu su jais kovojo su "vilėnais" ir švaistėsi po vaizduotės pasaulį, kurį sukūrė Hollywoodo studijos.

Pabaigai, saldinaiai

Nepatenkinti jie buvo, kuomet paveikslai baigė mirgėti ekrane, bet įsiuose, karštai sudainavo kalėdinę dainą, kuri priminė jiems kad ryt švėsime Kalėdas, ir kad paveikslai, ir "cowboyai", ir "Mickey Mouse", ir saldinaiai, kuriuos gavo prieš išsiskirstydami namo, yra jų visų kalėdinė dovana nuo "Naujienu".

Gengsterio brolis 17 metų lietuvis mirties kaltininkas

Automobilio nelaimėj užmušta jauna Marija Petkevičienė; vienuolika sužeistų.

17 metų lietuvis Marija Petkevičienė, 815 West 64th St., Kalėdų vakare žuvo baisioje automobilio nelaimėje, kurios kaltininku buvo Steve O'Donnell, 1754 West Garfield Boulevard, garsaus Chicago's gengsterio ir butlegerio Edward "Spike" O'Donnell brolis.

Žuvo automobilio sutriuškinta

Jaunoji moteriškė žuvo vietoje, kuomet apvirtęs automobilis ją užgulė. Be jos, nelaimėje buvo sužeisti vienuolika žmonių, tarp jų lietuviai, Kazimieras Petkevičius, 21 metų, užmuštosios vyras, jo brolis Aleksas, Ona Guinavičius, 19 m., 5710 64th Place ir A. Neal, 16 m., ir Adelina Ružis, 18 m., 6186 South Mason Ave. Kiti

sužeistieji buvo nelaimės kaltininko S. O'Donnell giminačiai.

Nelaimė įvyko prie 55-tos ir Cicero Ave.

Nelaimė įvyko sekmdienį vakare, prie 55-tos ir Cicero Avenue. Kiekviena automobilio bilyje buvo šeši keleiviai. O'Donnell'ui staigiai pasukus į kairiąją pusę, vos nevažiavo į Petkevičiaus automobilį. Tas, norėdamas nelaimės išvengti, irgi smarkiai suko ir jo automobilis tuojau apvirto, prišpausdamas prie kelio iškritusią Mariją Petkevičienę.

Jos kunas nugabentas į Eudeikio lavoninę, 4605 South Hermitage Ave., iš kur bus laidojamas į šv. Kazimiero kapines ketvirtadienį rytą.

Ši mažoji Elena parodo liudną Kalėdų švenčių pusę

Ne visiems Kalėdos šįmet buvo linksmos ir ne visas Elenos Kalėdų Diedukas atsiminė.

Maža, tik apie dešimties metų lietuvaite, Elena Beinartytė, 821 West 35th Place, nuliudo susilaukusi Kalėdų, ir supratusi, kaip tuščios ir nelinksmos tos šventės bus. Ji pajuto kaip

! pražuves

Daugelis pirmųjų įspūdžių dažnai esti sugadinama kokių nors mažų išpašiuose daiktų.

Tai yra pluku įeigu gali taip padaryti, jog kitiems patiktum. O vienok, dažnai koks mažas dalykas gali neleisti jums būti pirmam.

Pavyzdžiui, įeigu žmogaus dantis yra nešvarus, tai jus noroms ar nenoroms turėsite ta kaip užmetima tam žmogui. O tuo tarpu gal-būt toks pat žmogus yra daromas ir jums. Listerine, dantų tepalas, valo dantis nauju būdu. Musu chemikal pagaliai surado sustata kura lūšterio šveičia odą, dantų dantų emalį — tas sum-kus uždavinis pagaliai tapo iš-rūštas. Didelė tuba Listerine dantų tepalo kainuoja tik 25 centai; gausite per savo aptiekorių. Lambert Pharmacal Co., Saint Louis, U. S. A.

skaudu jai ir jos broliams, kad "mama nedirba jau per ilgą laiką."

Ji gerai parodo kokią sūnų padėtyje yra šimtai lietuvių šeimynų, kurias palietė nedarbas ir vargas.

Jai Kalėdos neatnešė džiaugsmo

Toji Elena reprezentuoja šimtus bedarbių lietuvių vaikų, kuriuos šios šventės skaudžiai nusiūlė ir neatnešė džiaugsmo, nors jie išsiilgę jo laukė. Bet lai mažoji Elena pasakoja apie save.

Kelias dienas prieš Kalėdas ji prisiuntė laišką p. Norai Gugienei, Chicago's Lietuvių Moterų Klubui pirmininkei. Tame laiškelyje Elena angliškai kreipėsi į pirmininkę su prašymu:

"Mama nedirba jau ilgą laiką, o papos nėra"

"Aš prašau, kad jus atiduotumėte šitą laišką 'Santa Claus'ui' (Kalėdų Diedukui). Aš esu neturtinga mergaitė ir pas mane šįmet nebus 'Christmas'. Mano draugės mokykloje sako, kad jos gaus daug gražių daiktų dėl 'Christmas', bet aš negaliu joms nieko pa-

MOKINAME

Anglų Kalbos Aritmetikos
Lietuvių Kalbos Knygvedystės
Lotynų Kalbos Stenografijos
Laiškų Rašymo Pilietystės
Mašinėle Rašyti Gramatikos
Prekybos Teisų Retorikos
Abelos Istorijos Etimologijos

MOKSLO LAIKAS:

Nuo 9 iki 13 po pietų, ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

Amerikos Lietuvių Mokykla

3106 E. Halsted St., CHICAGO, ILL.

GERIAUSIA KALĖDŲ DOVANA VAIKAMS
Nufotografuoti jus namuose prie eglaitės už dolerį. Patefonuokite ENGLEWOOD 5840
P. CONRAD
FOTOGRAFAS
730 W. 62nd St.

Mes Mokame Cash \$80 už \$100.
5% LIETUVOS LAISVĖS BONUS
L. KAUFMAN & CO.
134 N. LaSalle St. priešais City Hall
Kambarys 610

Bet tie, kuriems šįmet Kalėdos nebuvo tokios liudnos, kaip šiai mažai lietuvaitei ir gausios dovanomis, turėtų atminti, kad tokių mažų Elenų tarp Chicago's lietuvių yra labai daug. —A.

PRANESIMAI

Užrašinė 27 d. gruodžio 3. m. 8 val. vak. Chicago's Lietuvių Auditorijos salėje 3133 So. Halsted St. įvyks visų pirmininkų ir atovų prigulintųjų draugijų ir klubų prie susivienijimo labai svarbus susirinkimas. Ant šio susirinkimo visi privalote pribūti, nes dalykas labai svarbus dėl apsvaistimo Auditorijos dabartinio padėjimo ir išgelbėjimo draugijų ir klubų turto.

Tomas Janulis prez.
M. Kadziauskas sek.

CLASSIFIED ADS.

Financial

Finansai-Paskolos

GERIAUSIAS CASH KAINAS UŽ MORGICIUS, Bondus ir Certifikatus of Deposit. 134 N. LaSalle, kamb. 316. Atidara vakarai.

Help Wanted—Female

Darbininkų Reikia

REIKALINGA senyva moteris nuo 40 iki 50 metų, kuri galėtų gerai pagaminti valgi ir prižiūrėti 5 metų vaiką. Turi mokėti angliškai atsakyti telefoną. Turi turėti liudyjimus. 0201 So. Peoria. Tel. Cedarcrest 3913.

REIKALINGA patyrus moteris sortavimui skudurų. North-Western Wool, 638 Willow St. Vienas blokas į Nortus nuo North Ave.

REIKALINGA senyva moteris prie namų darbo. Nėra vaikų. Klauskite Mrs. Kade, 2-ros lubos iš užpakalio, 2956 S. Emerald Ave.

Business Service

Biznio Patarnavimas

VAZIUKITE BUSU—NES PIGIAU
St. Louis \$2.00
Kansas City \$5.00
Detroit \$2.00
Los Angeles \$20.00
New York \$8.00
Philadelphia \$8.00
Washington, D. C. \$8.00
ORANGE BUS LINES
209 North Clark St.
Tel. Dearborn 9765. Chicago

NAMŲ SAVININKŲ ATYDAI
Mūsų biuras atveikia patarimus namų savininkams reikale nesusipratimų su randaunkais. Per ateinančius 60 dienų t. y. iki gruodžio 31 dienos, 1932 metų. Metinė narystės mokesis DYKAI. Expertų patarimas visose namų savininkų ir randaunkų reikalais suteikiame dykai. Mēs neturime skyrių. Arđara kasdien nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. Šventadieniai nuo 9 ryto iki piet. Išymus namai originalio ir vieniatelio namų savininkų biuro Chicagoje. LANDLORDS BUREAU OF CHICAGO
Inkorporuotas
1642 West Division St.
Tel. Armtrage 2951-2952
Mēs esame jau šiuo adresu virš 40 metų

STOGDENGYSTĖ
Bile 2 arba 3 flarų namų stogų patarimais ir perderuojame už \$40. Cash. Darbą pilnai garantuojame. CONSUMER'S ROOFING WORKS
4348 -50 W. Harrison St.
Kedzie 8463
Naktinis Telefonas Columbus 7741

Business Chances
Pardavinimi Bizniai

MAINYSIU namą ant krautuvis, grosernės. Namas yra gražioje apilinkėje, neperdidelis, 3362 So. Halsted St.

Taip,

Čia NAUJIENŲ smulkiųjų skelbimų skyrius kalba!

Malonu girdėti, kad Tamsta jau pardavėte savo biznį, kurį buvote paskelbę NAUJIENOSE. Aš tuojau užrašysiu Tamstos kitą skelbimą. Dabar smulkiųjų skelbimų kainos yra gana nupigintos, ir Tamsta užmokėsite už šį skelbimą daug mažiau. Jeigu dėsitate jį keletą dienų, tai duosime dar ir nuolaidą.

—Ačiu už komplimentus — pasakykite savo pažįtamiems apie geras pasekmes gautas iš skelbimo ir, neužmirškite, kad NAUJIENŲ

Telefonas yra

ROOSEVELT 8500

Skelbimus priimame nuo pat ryto iki 8 valandų vakaro.